

[Forsvarsministeren.]

og pistoler heller ikke vil blive udleveret til de 18—21-årige.

Angående det generelle spørgsmål om udlevering af våben og ammunition kan jeg henvise til mit svar af 15. august 1968 på et tilsvarende spørgsmål (Folketingstidende 1968-69, spalte 4052-54), hvoraf fremgår, at opbevaringsordningen har været en forudsætning for bestemmelsen i anordningen om forholdsordren for det militære forsvar, ifølge hvilken hjemmeværnets personel uopholdeligt skal møde i tilfælde af angreb på landet eller dets forfatningsmæssige myndigheder.

Det fremgår endvidere af mit svar, at såfremt der skal gennemføres en ændring af de gældende opbevaringsbestemmelser for hjemmeværnsvåben og -ammunition, således at vitale dele af de udleverede håndvåben efter endt øvelse afleveres, eller således at hjemmeværnets personel ikke opbevarer ammunition i deres hjem, vil dette medføre en svækkelse af det nuværende beredskab og tillige rejse spørgsmålet om behov for opstilling af yderligere stående styrker.

Af *Camre* til udenrigsministeren (18. juni 1969):

„Hvad agter udenrigsministeren at gøre for at forhindre, at amerikanske styrker i Europa anvendes til forsvar af de syd-europæiske diktaturer?“

Begrundelse.

Den 22. januar 1969 stillede jeg i folketinget et spørgsmål til udenrigsminister Poul Hartling om fortolkningen af NATO-pagten. Anledningen var forlydender i det engelske dagblad *Daily Express* om, at NATO-hovedkvarteret i maj 1968 havde tilkendegivet for præsident de Gaulle, at NATO kunne sende tropper til hjælp for den franske regering, som var truet af et bredt folkeligt oprør.

Udenrigsministeren svarede, at oplysningerne i det engelske blad var uden grundlag i virkeligheden.

Udenrigsministerens svar fortsatte:

„Hvad dernæst angår selve spørgsmålet, fortolkningen af Atlantpagtens artikler 2 og 4, vil jeg sige, at det er den danske regerings opfattelse, at der ikke af disse eller af andre bestemmelser i Atlantpagten kan udledes nogen ret eller nogen

pligt for NATO til at intervenere i medlemslandenes indre anliggender. Atlantpagten er — jævnfør hovedbestemmelsen i artikel 5 — et værn mod væbnet angreb på en medlemsstat. Der har heller aldrig under drøftelser inden for NATO været nogen, der har givet udtryk for en fortolkning af den art, som er nævnt i spørgsmålet.

Forholdet er endvidere det, at det militære og politiske samarbejde inden for NATO bygger på enstemmighedsprincippet. Den frygt, som spørgeren synes at nære for, at vi mod vor vilje skulle kunne blive indblandet i militære aktioner til støtte for udemokratiske regimer, er allerede af den grund fuldstændig ubegrundet. Og når det i en avis er hævdet, at Atlantpagtens artikel 4 skulle give andre NATO-lande en adgang til at indblende sig med militære magtmidler i vore interne forhold, er dette grebet helt ud af luften.“

På denne baggrund virker det foruroligende, at de amerikanske militærchefer i Europa efter oplysninger, som er kommet frem for det amerikanske senats udenrigsudvalg og refereret af dagspressen, på egen hånd og uden den amerikanske regerings vidende har arrangeret militærøvelser i 1967 og 1968: *Pathfinder I* og *II*, som skulle indøve hjælp til Francoregeringen i Spanien til nedkæmpelse af et oprør mod det spanske diktatur.

Amerikanske NATO-styrker blev i den anledning overført fra Vesttyskland til Spanien.

Det af udenrigsministeren i januar omtalte enstemmighedsprincip må formodes at være omgået, for så vidt angår de amerikanske NATO-styrkers øvelser i Spanien.

Den amerikanske regering har nu udsendt nye direktiver for sådanne øvelser, men i en rapport fra det amerikanske senats udenrigsudvalg hedder det ifølge Politiken den 15. juni 1969 blandt andet: „Blot vor fysiske tilstedeværelse i Spanien indebærer en slags forpligtelse til at forsvare Francoregimet, muligvis endda mod indre vanskeligheder.“

Den fg. udenrigsminister, statsminister *Hilmar Baunsgaards* svar (25. juni 1969):

I besvarelse af spørgsmålet kan jeg indledningsvis henvise til udenrigsministerens udtalelse i folketingets spørgetid den 22.